

ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ВАЖЛИВЕ ЗАВДАННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Варданія О. О.

вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури,
науковий ліцей № 3 Полтавської міської ради, м. Полтава

Україна впроваджує реформу освіти – Нову українську школу. Ця реформа передбачає вдосконалення педагогічного процесу та формування гармонійно розвиненої особистості, готової до викликів сучасного світу. Однією з ключових складових нової освіти є формування культурної компетентності в учнів.

Аналіз літературних джерел показав, що проблематики формування культурної компетентності учнів висвітлювали у своїх працях М. Бойченко, В. Вітюк, І. Іванюк, О. Лобова, А. Сбруєва та ін. Важливим питанням є проблема підготовки майбутніх учителів до формування культурної компетентності учнів, що висвітлено у роботах О. Олексюк, Г. Падалки, О. Щолокової та ін.

Формування культурної компетентності в учнів стає однією з ключових цілей Нової української школи. Це сприятиме формуванню освічених та толерантних громадян, які зможуть активно взяти участь у житті сучасного суспільства та сприяти розвитку України як країни з багатою культурною спадщиною. Нова українська школа, спрямована на формування культурної компетентності, що є важливим кроком у розвитку освіти та суспільства в цілому.

Культурна компетентність – це здатність розуміти, цінувати та поважати культурні різноманітності, а також бути активним учасником культурного життя. У концепції Нової української школи знаходимо трактування ключової компетентності «обізнаність та самовираження у сфері культури» [1]. Учні повинні опановувати історію, мистецтво, традиції та цінності власної країни та світу, розвивати культурну самосвідомість.

Культурна компетентність є невід'ємною частиною загальних цілей освіти, оскільки сприяє розвитку пізнавальних та міжкультурних навичок, критичного мислення і толерантності. Вона допомагає сформувати громадян, здатних сприяти гармонійному розвитку суспільства та побудові миру.

Методи та підходи до формування культурної компетентності є специфічними для кожного навчального предмету і визначаються

особливостями його змісту. Загалом, у викладанні повинні застосовуватися інтерактивні методи, спрямовані на розвиток аналітичного мислення, самостійності та креативності учнів. Важливо акцентувати увагу на вивченні національної культури українців та різноманітності світових культур.

Роль вчителя у формуванні культурної компетентності учнів є ключовою [3]. Він має бути прикладом толерантності, відкритості до інших культур та володіти знаннями й вміннями, що можуть сприяти розвитку культурної освіти в учнів.

Міждисциплінарний підхід у формуванні культурної компетентності учнів є надзвичайно важливим і не повинен обмежуватися лише уроками історії або мистецтва. Міждисциплінарний підхід є важливим для збагачення культурних знань та розуміння. Наприклад, учні можуть вивчати літературу, яка відображає історію та культурні особливості різних епох, а також практикувати вивчення надбань української культури через шкільні проекти у рамках начальних дисциплін «Технології» та «Мистецтво» [2; 4].

Для ефективного формування культурної компетентності, школи можуть залучати нові ресурси. Це можуть бути культурні установи, музеї, бібліотеки, а також експерти та волонтери, які можуть проводити майстер-класи та лекції для учнів.

Активна партнерська співпраця з батьками, громадськістю та громадськими організаціями також може сприяти більш ефективному формуванню культурної компетентності учнів. Школи можуть організовувати культурні свята, виставки та інші події, в яких братимуть участь батьки та громадські активісти.

Відстеження розвитку культурної компетентності є необхідним для визначення якості освіти. Важливо встановити систему оцінювання, яка враховує формування культурної компетентності. Це може включати портфоліо робіт учнів, спостереження вчителів, а також участь у проектах та подіях, спрямованих на розвиток культурної свідомості.

Формування культурної компетентності в учнів – важливе завдання Нової української школи, яке сприяє розвитку освічених, толерантних та готових до співпраці громадян. Це сприятиме розвитку громадян, які розуміють свою роль у сучасному світі та здатні співпрацювати в умовах глобалізації та культурного різноманіття. Ця компетентність допомагає учням зрозуміти та поважати культурне різноманіття, розвивати критичне мислення та сприяти гармонійному розвитку суспільства. Правильна методика роботи з учнями, педагогічний підхід, інтеграція з іншими предметами та активна партнерська співпраця сприятимуть досягненню цієї

мети та розбудові кращого майбутнього для України. Сформована культурна компетентність учнів буде, у свою чергу, важливим фактором формування гармонійного суспільства та розбудови майбутньої України.

Список використаних джерел

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>

2. Кудря О. В. Особливості вивчення етнодизайну учнями на уроках трудового навчання. Етнодизайн у контексті українського національного відродження та європейської інтеграції. Кн. 3: зб. наук. праць / редкол.: гол. ред. М. І. Степаненко, упоряд. і наук. ред. Є. А. Антонович, В. П. Титаренко та ін. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. С. 457–458. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/15431>

3. Mykola Blyzniuk, Valentyna Tytarenko, Andriy Tsyna, Valerii Tytarenko, Oksana Kudria. Model of Future Teacher’s Professional Labor Training. *Art & Craft Teacher. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.3, March 2021. P. 21-30. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16768>

4. Цина А., Колісник Є. Змістова характеристика формування культурної компетентності школяра у трудовому навчанні засобами театральної педагогіки. Педагогічні науки. Полтава : ПНПУ, 2021. Вип. 77. С. 3–7. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/17711>

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НУШ

Сиволап О. В.

вчитель початкових класів Полтавської
загальноосвітньої школа І-ІІІ ступенів № 9
Полтавської міської ради, м. Полтава

Важливою складовою освіти у початковій школі є уроки технологій. Ці уроки спрямовані на розвиток практичних умінь та навичок учнів, що важливо для їхнього життя та подальшого саморозвитку.

Різні аспекти підготовки учнів молодших класів в умовах Нової української школи розкривають у свої працях: Л. Сахненко, М. Яремович, С. Партика (формування громадянської компетентності); С. Чос, О. Гордієнко